

Glomerulonefritidy asociované s infekcemi

Martin Havrda

Interní klinika 3. lékařské fakulty UK a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Praha

Glomerulonefritidy asociované s infekcemi představují významnou skupinu chorob. Jejich výskyt se posouvá od dětí a mladých osob k osobám vyššího věku. Klesá výskyt akutní poststreptokokové glomerulonefritidy, onemocnění s dobrou prognózou, a narůstá výskyt glomerulonefritid vázaných na různé bakteriální, virové nebo parazitární infekce, často se závažnou prognózou. Při jejich diagnóze hraje důležitou roli renální biopsie.

Projevy glomerulonefritidy mohou být první známkou skryté infekce. Při hodnocení renální biopsie mohou určité známky na tuto možnost upozornit, ale nelze se na to zcela spolehnout. Pátrání po aktivní infekci je indikované u každého nemocného s nově diagnostikovanou glomerulonefritidou. Vždy testujeme sérologii hepatitidy B a C, ostatní vyšetření se odvíjejí od individuálních rizikových faktorů, klinických projevů, laboratorního a histologického nálezu. Opomenutí tohoto pravidla by mohlo mít vážné následky jednak proto, že imunosupresivní léčba glomerulonefritidy může zhoršit probíhající infekci, a jednak proto, že progresivní charakter parainfekční glomerulonefritidy nelze zastavit bez eliminace vyvolávající infekce. Odlišení mezi parainfekční a autoimunitně podmíněnou glomerulonefritidou může být obtížné, protože nejsou velké rozdíly v klinických projevech, v laboratorním a někdy ani v histologickém nálezu.

V podmínkách České republiky jsou důležité zejména glomerulonefritidy asociované se stafylokokovými infekcemi (SAGN) a obecně glomerulonefritidy asociované s infekční endokarditidou, shuntová nefritida a další případy asociované s infekcí cizorodých materiálů, jako jsou katétry nebo elektrody. Z virových chorob jsou nejvýznamnější glomerulonefritidy asociované s virem hepatitidy B, s virem hepatitidy C a s virem SARS-CoV-2.

Léčba parainfekčních glomerulonefritid spočívá v eliminaci vyvolávající infekce, jen v ojedinělých případech může být indikována kombinace protiinfekční léčby a šetrné imunosuprese.

Klíčová slova: glomerulonefritida, GN, asociovaná s infekcí, parainfekční, SAGN, postinfekční, PSGN, covid-19, hepatitida, shuntová nefritida.

Glomerulonephritides associated with infections

Glomerulonephritides associated with infections constitute an important group of diseases. Their occurrence is shifting from children and young people to elderly people. The rates of acute post-streptococcal glomerulonephritis, a condition with a good prognosis, are decreasing, and the rates of glomerulonephritides associated with various bacterial, viral, or parasitic infections, often with a poor prognosis, are increasing. Renal biopsy plays an important role in the diagnostic process.

Manifestations of glomerulonephritis can be the initial sign of an occult infection. When evaluating renal biopsy specimens, certain signs may suggest this option, but it cannot be relied on completely. The search for an active infection is warranted in every patient with newly diagnosed glomerulonephritis. Hepatitis B and C serology is always performed, with other investigations depending on individual risk factors, clinical manifestations, and laboratory and histological findings. Failure to follow this rule may have serious consequences, in part because immunosuppressive therapy for glomerulonephritis can worsen the underlying infection and also because the progressive nature of parainfective glomerulonephritis cannot be reversed without eliminating the causative infection. Distinguishing between parainfective and autoimmune glomerulonephritis can be difficult, as there are no major differences in clinical manifestations, laboratory, and sometimes even histological findings. In the setting of the Czech Republic, important diseases include, in particular, staphylococcus infection-associated glome-